

## SPRAWOZDANIE za rok 2011

### z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy „Barka” w Olsztynie

Środowiskowy Dom Samopomocy jest jednostką pomocy społecznej pobytu dziennego z miejscami całodobowego pobytu okresowego. Dom jest ośrodkiem wsparcia dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób przewlekle, psychicznie chorych mających poważne trudności w życiu codziennym. Osoby te wymagają pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, której sami nie mogą sobie zapewnić. ŚDS „Barka” dysponuje 60 miejscami pobytu dziennego i 9 miejscami całodobowego pobytu okresowego.

Przyjęcie do ŚDS odbywa się za zgodą uczestnika na podstawie decyzji administracyjnej Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie w oparciu o właściwą dokumentację:

- wywiad środowiskowy;
- zaświadczenia lekarskie.

#### 1. Formy i efekty prowadzonej działalności.

Postępowanie terapeutyczne w odniesieniu do poszczególnych osób określane jest zawsze indywidualnie. Wszystkie działania terapeuty są dostosowane do sytuacji podopiecznego, czyli do jego zmniejszonej wydolności psychicznej, obniżonej sprawności fizycznej, zaniżonej motywacji, aktualnego stanu zdrowia i samopoczucia. Zajęcia są dobierane tak, aby usprawniły uszkodzoną funkcję organizmu i pozytywnie oddziaływały na stan psychiczny.

W ramach prowadzonej terapii zajęciowej w ŚDS podopieczni rozwijają swoje zainteresowania, doskonałą zdolności manualne oraz umiejętności planowania i przewidywania. Terapia zajęciowa pozwala każdemu z uczestników ŚDS na wybór takiej formy twórczości, która odpowiada jego indywidualnym uzdolnieniom, możliwościom.

ŚDS w ramach terapii oferuje udział w zajęciach terapeutycznych w pracowniach:

- gospodarstwa domowego;

- ceramiczno-garncarskiej i malarstwa;
- rękodzieła i dekoratorstwa;
- komputerowej;
- krawiecko-tekstilnej;
- treningu interpersonalnego;
- technicznej;
- sportowo-rekreacyjnej;
- relaksacyjnej;
- technicznej;
- taneczno-teatralnej
- sali gier zręcznościowych;
- pomieszczeniach okresowego pobytu całodobowego.

W poszczególnych pracowniach i pomieszczeniach do całodobowego pobytu okresowego realizowana jest tematyka związana z daną pracownią w ramach treningów:

1. Trening umiejętności życia codziennego i prowadzenia gospodarstwa domowego mający na celu kształtowanie i rozwijanie czynności związanych z zaradnością życiową poprzez:

- praca z podstawowymi urządzeniami gospodarstwa domowego, ich obsługa, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa przy ich używaniu;
- trening kulinarny – przygotowywanie prostych i złożonych posiłków przy zachowaniu podstawowych zasad higieny żywienia i kształtowania zdrowego stylu życia, nauka kulturalnego zachowania się przy stole;
- trening budżetowy – planowanie i dokonywanie zakupów dla potrzeb pracowni i uczestników, orientacja w cenach produktów i dokonywanie obliczeń.

2. Trening umiejętności samoobsługi w ramach, którego uczestnicy doskonalą lub uczą się czynności:

- samodzielnego picia i jedzenia;
- mycia się;
- ubierania;

- załatwiania potrzeb fizjologicznych;
- nauka dbania o higienę osobistą i wygląd zewnętrzny.

### 3. Trening umiejętności praktycznych poprzez:

- nabywanie umiejętności szycia ręcznego i maszynowego, hafty, doskonalenie sprawności manualnych;
- dobór właściwych materiałów, kolorów i przyborów;
- nabycie umiejętności naprawy, przeróbek odzieży;
- nauka prania, prasowania, składania ubrań;
- nabywanie i doskonalenie umiejętności wkręcania śrub, wbijania gwoździ, ręcznego cięcia piłą, wymiarowania oraz posługiwania się narzędziami stolarskimi;
- praca z komputerem – nauka obsługi sprzętu komputerowego, korzystanie z programów komputerowych, edukacyjnych i korzystania z Internetu;
- załatwianie spraw w urzędach, przychodniach, szpitalach itp.

### 4. Trening z zakresu arteterapii:

malarstwo, rzeźba, papieroplastyka:

- pobudzanie twórczości plastycznej i rękodzieła;
- praca nad rozwijaniem uzdolnień plastycznych;
- poprawa koordynacji ruchowej i sprawności manualnej.

muzykoterapia, zajęcia teatralne.

### 5. Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych:

- nabywanie i doskonalenie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktów interpersonalnych;
- nauka radzenia sobie ze stresem, negatywnymi emocjami;
- nauka odpowiedzialności i asertywności;

### 6. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego:

- wspólne spędzanie czasu (wspólne świętowanie urodzin i imienin uczestników, wyjścia na spacer, wycieczki, do kina, do kręgielni),
- udział w imprezach, konkursach i wyjazdach;

- pobudzanie i rozwijanie procesów psychoruchowych (gry i zabawy ogólnousprawniające, rozrywki intelektualne).

W ramach terapii ruchowej odbywają się ćwiczenia grupowe i indywidualne mające na celu podtrzymanie ogólnej sprawności fizycznej, rozładowanie napięć psychicznych, poprawę stanu psychofizycznego, polepszenie samopoczucia.

Ćwiczenia ruchowe obejmują zajęcia z zakresu:

- ćwiczeń oddechowych i ogólnorozwojowych;
- ćwiczeń zręcznościowych i manualnych;
- ćwiczeń relaksacyjnych;
- gimnastyka;
- aerobik;

Poradnictwo:

- psychologiczne- zajęcia grupowe, zajęcia indywidualne, poradnictwo dla rodzin uczestników;
- socjalne – grupowe i indywidualne.

Zadanie zostało zrealizowane poprzez zapewnienie oparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz osobom niepełnosprawnym intelektualnie, a także zapewnianie uczestnikom dziennego pobytu, całodobowego pobytu okresowego i opieki oraz zaspokojenie ich niezbędnych potrzeb bytowych i zdrowotnych. Umożliwienie udziału w terapii zajęciowej i prowadzenie specjalistycznej pracy terapeutycznej rozwijającej samodzielność osób oraz wzmacnianie ich integracji ze środowiskiem, rozwijanie zainteresowań, umożliwienie rozwoju kulturalnego i osobowościowego uczestników, trenowanie umiejętności interpersonalnych, dbanie o higieniczne i bezpieczne warunki pobytu oraz zapewnienie posiłków w trakcie pobytu w ŚDS.

Dzięki udziałowi w zaplanowanych działaniach większość z uczestników ŚDS „Barka” nabyła nowe umiejętności, które przyczyniły się do poprawy jakości życia i zaradności osobistej. Możliwość wyjścia z domu, poznania nowych ludzi, zobaczenia nowych miejsc jest dla osób niepełnosprawnych niezmiernie ważna. Uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych sprawiło, że stali się bardziej otwarci, samodzielni i lepiej radzą sobie w życiu codziennym.

**2. Zasoby Domu przeznaczone na jego funkcjonowanie, w tym w zakresie:**

- a) środki finansowe z budżetu wojewody, a także inne pozyskane na działalność bieżącą lub wydatki inwestycyjne.**

Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy „Barka” finansowana była głównie z dotacji z budżetu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego i przedstawia się następująco:

Środki z budżetu wojewody –	836 168,00 zł
Środki z dotacji celowej –	0,00 zł
Środki inwestycyjne -	0,00 zł
Razem środki finansowe -	836 168,00 zł

- b) liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony i na czas określony w podziale na stanowiska pracy**

Stan na dzień 31.12.2011 r.

Pracownicy zatrudnieni na czas nieokreślony – 7 osób, w tym:

- 1 dyrektor administracyjny,
- 1 kierownik-terapeuta,
- 4 terapeutów,
- 1 księgowa

Pracownicy zatrudnieni na czas określony: 10 osób, w tym:

- 6 terapeutów,
- 1 pracownik socjalny,terapeuta,
- 2 opiekunów,
- 1 psycholog,

### **3. Ogólna liczba uczestników, którzy opuścili Dom, wraz z podaniem przyczyn odejścia.**

Z zajęć terapeutycznych w Środowiskowym Domu Samopomocy „Barka” w okresie sprawozdawczym od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. skorzystało 95 osób. Są to osoby z miasta Olsztyna i gmin ościennych: Jonkowa, Dywit, Gietrzwałdu, Barczewa. Większość osób samodzielnie prowadzi gospodarstwa domowe, 8 osób utrzymuje się ze świadczeń emerytalnych a pozostała część ze świadczeń rentowych i zasiłków z ośrodków pomocy społecznej.

Płeć: kobiety – 54 os., mężczyźni- 41 os.

Wiek: 21 lat-4 os., 22 lata-5 os., 23 lata-5 os., 25 lat-3 os., 26 lat-2 os., 27 lat-4 os., 28 lat – 4 os., 29 lat – 1 os., 30 lat – 1 os., 32 lata – 4 os., 33 lata – 5 os., 34 lata – 4 os., 35 lat – 2 os., 36 lat – 4 os., 37 lat – 3 os., 38 lat - 2 os., 40 lat -2 os., 41 lat -2 os., 42 lata -1os., 43 lata -1os., 44 lat – 1 os., 46 lat – 2 os., 48 lat – 1 os., 49 lat - 2 os., 50 lat – 1 os., 52 lata – 3 os., 53 lata – 1 os., 55 lat -4 os., 57 lat – 2 os., 58 lat – 1 os., 59 lat – 4 os., 61 lat – 1 os., 62 lata- 1 os., 63 lat – 3 os., 70 lat – 1 os., 72 lat – 1 os., 75 lat – 1 os., 82 lat – 1 os., 83 lata – 2 os., 84 lata – 1 os., 86 lata – 1 os., 87 lata – 1 os.,

Rodzaje schorzeń uczestników:

schizofrenia: 29 osób

niepełnosprawność intelektualna sprzężona z innymi schorzeniami: 27 osób

inne zaburzenia psychiczne: 39 osób.

Ogółem liczba osób, które opuściły ŚDS „Barka” w 2011 roku wynosi 37 osób.

Przyczyny opuszczenia Domu:

znalezienie pracy – 4 osoby,  
przeniesienie do innego ŚDS - 5 osób,  
przeniesienie do DPS - 2 osoby,  
nie przestrzeganie regulaminu ŚDS – 2 osoby,  
z powodu spraw rodzinnych – 2 osoby,  
niechęć do udziału w zajęciach – 6 osób,  
pogarszający się lub zły stan zdrowia – 15 osób,  
zmiana miejsca zamieszkania – 1 osoba.

#### **4. Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku.**

Zajęcia gospodarstwa domowego-	2,52
Zajęcia krawiecko-tkackie-	4,90
Zajęcia sportowe	4,03
Zajęcia rekreacyjne	5,50
Zajęcia techniczne -	3,40
Zajęcia komputerowe -	5,45
Zajęcia z treningu interpersonalnego -	8,71
Zajęcia teatralne -	5,10
Zajęcia w pracowni gier zręcznościowych -	3,30
Zajęcia ceramiki, garncarstwa i malarstwa -	6,71
Zajęcia grupowe z papieroplastyki -	6,40
Zajęcia indywidualne z papieroplastyki -	1,00
Zajęcia taneczne -	4,79
Zajęcia muzyczne	8,39
Zajęcia z psychologiem – grupowe -	7,95
Zajęcia z psychologiem – indywidualne -	2,00
Zajęcia świetlicowe -	5,42
Zajęcia relaksacyjne -	2,20
Zajęcia grupowe „Gimnastyka mózgu” -	8,80
Zajęcia indywidualne „Gimnastyka mózgu” -	1,90

Zajęcia z decoupage -	6,33
Zajęcia z księdzem- katecheza -	9,72

## **5. Współpraca z rodzinami, opiekunami, środowiskiem lokalnym uczestników ŚDS i instytucjami.**

Współpraca z rodzinami i opiekunami uczestników odbywa się telefonicznie, poprzez kontakt osobisty w miejscu zamieszkania podopiecznych a także wizyty rodziny, opiekunów w naszym Domu i udział w imprezach ŚDS.

Środowiskowy Dom Samopomocy „Barka” współpracuje z: Urzędem Miasta Olsztyn, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olsztynie (wydawanie decyzji kierujących do Środowiskowego Domu Samopomocy oraz inne konsultacje związane z prawidłowym funkcjonowaniem Środowiskowego Domu Samopomocy), Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w: Jonkowie, Dywitach, Gietrzwałdzie, Purdzie, Barczewie (pomoc w przyjmowaniu nowych uczestników oraz sporządzanie wywiadów środowiskowych, niezbędnych do wydania decyzji kierujących), Konsultantem ds. osób niepełnosprawnych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie (poszukiwanie pracy, kursy i szkolenia dla uczestników), Miejskim Urzędem Pracy (pomoc w poszukiwaniu pracy podopiecznym, pozyskiwanie stażystów), Bankiem Żywności w Olsztynie (w celu zapewnienia uczestnikom podstawowych produktów żywnościowych potrzebnych w ramach terapii w pracowni gospodarstwa domowego), Komisją ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności w Olsztynie ( pomoc uczestnikom przy kompletowaniu i składaniu dokumentów), przychodniami lekarskimi (rejestracja uczestników do lekarzy, wyjścia do lekarzy), szpitalami (odwiedziny obecnych i byłych uczestników przebywających w szpitalach), poradniami zdrowia psychicznego (rejestracja uczestników do lekarzy, wyjścia do lekarzy), organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi (Stowarzyszenie „Bądź Dobrej Myśli” - pozyskiwanie nowych uczestników, Olsztyńskie Stowarzyszenie Pomocy Psychicznym i Nerwowo Chorym – Terapeutyczny Klub Pacjenta - pozyskiwanie nowych uczestników, współpraca z zespołem Paja Brava - udział w imprezach organizowanych w ŚDS „Barka”), kościołami ( współpraca z Kościołem Garnizonowym w Olsztynie - prowadzenie



katechez i mszy dla uczestników w ŚDS „Barka”), ośrodkami kultury i organizacjami kulturalno – rozrywkowymi (wyjścia do kina, teatru), placówkami oświatowymi i innymi jednostkami świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych (współpraca ze szkolnym kołem Caritas działającym przy Gimnazjum nr 3 i XI LO w Olsztynie prowadzonym przez nauczyciela panią Iwonę Januszko- wizyty wolontariuszy w ŚDS – pomoc w opiece nad uczestnikami, pomoc w zajęciach terapeutycznych, pomoc przy organizacji imprez w ŚDS „Barka”, współpraca z pedagogiem szkolnym ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Olsztynie – przedstawianie oferty terapeutycznej ŚDS „Barka” absolwentom w/w ośrodka, kontakt telefoniczny, wizyty w ŚDS „Barka”, współpraca z przedszkolami - udział przedszkoli w imprezach organizowanych w ŚDS „Barka”, współpraca ze Środowiskowymi Domami Samopomocy z Olsztyna i z poza Olsztyna, z Warsztatami Terapii Zajęciowej, Domami Pomocy Społecznej- wizyty w ŚDS „Barka” w/w ośrodków, wyjazd uczestników ŚDS „Barka” do w/w ośrodków).

Współpraca rodzinami i opiekunami uczestników zajęć a także z w/w instytucjami i osobami przyczyniła się do sprawniejszego funkcjonowania Domu. Poprzez nawiązanie współpracy i podpisanie porozumień z pięcioma gminami tj. Jonkowo, Dywity, Gietrzwałd, Purda, Barczewo z usług naszego Domu mogą korzystać osoby zamieszkujące na terenie w/w gmin. W wyniku współpracy z konsultantem ds. osób niepełnosprawnych 11 uczestników ŚDS „Barka” wzięło udział w kursie gastronomicznym, 8 uczestników ukończyło kurs otrzymując certyfikat. Dwie osoby nie ukończyły kursu ze względu na pogarszający się stan zdrowia a jedna osoba w trakcie trwania kursu otrzymała pracę i zrezygnowała z dalszych szkoleń. Efektem współpracy z konsultantem ds. osób niepełnosprawnych i urzędem pracy w roku 2011 r. czworo uczestników ŚDS „Barka” podjęło zatrudnienie.

## **6. Ocena realizacji zadań i ewentualne wnioski, w tym informacje o planowanych zmianach a zakresie funkcjonowania Domu.**

Cele zaplanowane do realizacji w okresie sprawozdawczym od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. zgodnie z założeniami zostały całkowicie zrealizowane.

Podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy „Barka” wykazują duże zainteresowanie prowadzonymi przez terapeutów zajęciami, chętnie w nich uczestniczą, co umożliwia terapeutom prowadzenie pełnej, zróżnicowanej terapii zajęciowej dającej lepsze rezultaty terapeutyczne.

Pomieszczenia całodobowego pobytu okresowego umożliwiły terapeutom prowadzenie terapii rozwijającej umiejętności wykonywania podstawowych czynności praktycznych w codziennych obowiązkach domowych, lepsze poznanie uczestników, a także dały możliwość przeciwdziałania, różnym nieprzewidzianym sytuacjom życiowym całej rodziny.

KIEROWNIK ŚRODOWISKOWEGO  
DOMU SAMOPOMOCY „BARKA”  
*Iwona Gąbryk-Baran*  
10-165 Olsztyn, ul. Artyleryjska 8  
tel. 89 527 03 94

PREZES STOWARZYSZENIA  
„NIE LEKAJ SIĘ”  
*mgr Bożena Reda*  
tel. 601 495 330

WICEPREZES STOWARZYSZENIA  
„NIE LEKAJ SIĘ”  
*Marcin Parol*